

Наталія Шандра — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка, м. Львів, Україна.

Коло наукових інтересів: методика викладання іноземної мови, в тому числі за професійним спрямуванням; освітні технології; когнітивна лінгвістика; лінгводидактика.

e-mail: nataliya.shandra@lnu.edu.ua

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0003-1321-4828>

УДК 811.111'276.6:004.738.5

<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-1-75-81>

ДИДАКТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ КОМПОНЕНТІВ ЕФЕКТИВНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті подано визначення поняття «дистанційне навчання» в контексті викладання іноземної мови. Виокремлено сім основних компетентностей, якими повинні володіти викладачі для успішного проведення занять під час дистанційного навчання. Визначено перелік ключових елементів дієвого навчання іноземних мов. Наведено практичні поради викладачам щодо розроблення онлайн-курсу з викладання іноземної мови з ілюстрацією конкретних прикладів імплементації цих порад. Детально описано дії викладача щодо кожного окремо взятого компонента ефективного онлайн-навчання іноземної мови. Зазначено доцільність використання автентичного матеріалу в дистанційних курсах. Вказано на необхідність залучення студентів до створення власних аудіо- та відеоматеріалів як складових практичних завдань. Також наголошено на важливості надання оперативного зворотного зв'язку й відгуків з боку як викладача, так і студентів.

Ключові слова: дистанційне навчання; онлайн-навчання; іноземна мова; синхронне та асинхронне спілкування.

Постановка проблеми. Під впливом розвитку глобальної мережі Інтернет та науково-технічного прогресу педагогіка, як й інші науки, зазнає істотних змін завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям як високоперспективним сучасним засобам навчання. Заклади вищої освіти дедалі частіше впроваджують дистанційні курси викладання іноземної мови не лише задля запобігання поширенню пандемії COVID-19, а й через економію простору та часу, оскільки онлайн-навчання не вимагає наявності вільних аудиторій, є доступним у будь-який час та дає змогу студентам і викладачам працювати індивідуально. У рамках інформаційного суспільства викладачі іноземних мов отримують нові ефективні засоби навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує актуалізацію дистанційного навчання іноземних мов у XXI ст. загалом та впродовж 2020-х років зокрема, яка гостро постала у зв'язку з поширенням пандемії COVID-19. Дистанційне навчання передбачає комунікацію між викладачем і студентами за допомогою інформаційно-комунікаційних засобів зв'язку.

Як стверджує Б. Голмберг, студенти надають перевагу дистанційному навчанню, оскільки воно є більш зручним, гнучким і може бути пристосованим до їхніх індивідуальних потреб [1, с. 24]. Саме завдяки гнучкості та зручності дистанційне навчання набуло розвитку в освітній сфері. Дж. Охлер виокремлює два основних аспекти дистанційного навчання: те, як воно може змінити наш підхід до навчання, і те, як воно може змінити нас [2, с. 22]. Тобто вчений наголошує на інноваційному підході в навчанні.

Теоретичні питання, пов'язані з електронною лінгво-дидактикою вивчалися з таких позицій: психолого-педагогічної (А. Г. Мордвінова, А. С. Акопова), методологічної (Е. Л. Носенко, М. М. Кеннінг), та інформаційно-технологічної (Є. С. Полат, А. М. Довгало, М. Хазен, Н. М. Мекеко [3].

Дослідження закордонних науковців показало, що онлайн-програми можуть позитивно впливати на такі аспекти дистанційного навчання, як здобутки студентів та їхнє ставлення до цього навчання [4]. Окрім того, було встановлено, що під час дистанційного навчання студенти використовують не лише друкований, а й електронний навчальний матеріал [5].

Дослідження дистанційного навчання іноземних мов зосереджується на ефективності викладання мовних навичок, технологічних аспектах вивчення іноземних мов та автономному навчанні. Науковці К. Сол та Дж. Хопкінс порівнюють два підходи до викладання іноземної мови на основі забезпечення практики з чотирьох мовних навичок, розроблення відповідних стратегій оцінювання та внеску студентів у освітній процес [6].

Метою статті є визначення та характеристика основних компонентів ефективного викладання іноземної мови в умовах дистанційного навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дистанційне навчання – це сукупність мережових, програмних, інформаційно-педагогічних технологій задля цілеспрямованого й організованого навчального процесу за допомогою синхронної чи асинхронної інтерактивної командної роботи студентів і викладачів та роботи з навчальними посібниками незалежно від їхнього місцезнаходження. Оскільки онлайн-навчання іноземних мов здобуває все більшу популярність, варто враховувати, що воно вимагає наявності умінь і навичок викладання, які відрізняються від тих, що потрібні для традиційного навчання іноземної мови.

На основі багаторічного викладання мов в онлайн-середовищі дослідники Р. Гампел і Ю. Стіклер виокремили сім основних компетентностей, якими повинні володіти викладачі для успішного проведення занять під час дистанційного навчання [7]. Серед них:

- 1) основи інформаційно-комунікаційної компетентності;
- 2) специфічна технічна компетентність у роботі з програмним забезпеченням;
- 3) усвідомлення обмежень та можливостей інформаційно-комунікаційних технологій;
- 4) онлайн-соціалізація;
- 5) сприяння вдосконаленню комунікативної компетентності;
- 6) креативність;
- 7) власний стиль викладання.

Для створення ефективного дистанційного курсу з вивчення іноземної мови окрім зазначених основних компетентностей викладача потрібно враховувати принципи дієвого навчання іноземної мови, беручи до уваги й переваги наявних технологічних засобів.

Компонентами ефективного навчання іноземної мови в умовах дистанційного навчання вважаємо такі:

- 1) належним чином дібраний та презентований студентам дидактичний матеріал;
- 2) взаємодія між учасниками навчального процесу;
- 3) зворотний зв'язок;
- 4) зосередження студентів на практичному завданні з іноземної мови [8, с. 175–180].

Належно дібраний дидактичний матеріал охоплює іноземні газети, журнали, радіо шоу, телепередачі, відеокліпи, фільми, мультфільми, лекції, подкасти, художню літературу та

вебсайти. Однак цей матеріал не завжди є зрозумілим для студентів через брак граматичних та лексичних знань, а також невідповідність рівню володіння певною іноземною мовою. Для дієвого використання дидактичного матеріалу викладач повинен:

- ◆ дібрати автентичний матеріал, котрий відповідає рівню іншомовної підготовки студентів;

- ◆ за потреби адаптувати автентичний матеріал таким чином, аби він став зрозумілим для студентів: однією з головних переваг залучення технологій у навчальний процес опанування іноземною мовою є можливість використання мультимедіа для адаптування матеріалів відповідно до потреб студентів. Наприклад, викладач може модифікувати аудіо чи відео, додавши до них субтитри, увімкнувши повторно запис, записавши питання на розуміння почутого чи побаченого;

- ◆ поставити студентам запитання щодо певних ресурсів. Наприклад, студенти можуть виконати Webquests – кооперативні завдання, які вимагають перегляд заздалегідь визначених сайтів для того, щоб знайти відповідь на запитання до завдань. Таким чином, студенти навіть можуть створювати власні культурні чи лінгвістичні проєкти. Процедура полягає в тому, що студенти отримують індивідуальні завдання, знаходять на них відповіді на певних сайтах, а потім завдяки командній роботі створюють постер чи презентацію. Під час виконання завдань викладач також повинен заохочувати студентів використовувати лінгвістичні знання для вивчення нового лексичного матеріалу;

- ◆ надати студентам посилання на велику кількість додаткового матеріалу, зокрема педагогічного (сайти з підручниками, веб-сайти для вивчення іноземної мови, ігри для вивчення мови), навчальних засобів (словники, тезауруси), автентичного матеріалу (популярні газети, радіостанції, веб-сайти) та комунікативних засобів (чати, блоги);

- ◆ розробити завдання, які вимагають від студентів уважного прослуховування та розуміння записаного аудіо чи відео та збільшувати складність матеріалу протягом семестру. Під час прослуховування аудіо та перегляду відео студенти повинні виконати різні завдання: записати голосове повідомлення для друга, прослухати/переглянути й записати основну інформацію, прослухати/переглянути інтерв'ю та розказати головні факти другу тощо.

Взаємодія між учасниками навчального процесу під час дистанційного навчання може відбуватися синхронно (з використанням веб-камер для спілкування обличчя до обличчя за допомогою додатків Microsoft Teams, Zoom, Google Hangouts Meet) і асинхронно (через електронну пошту, дошки оголошень, форуми, чати, блоги, додатки Viber і Telegram). Синхронне спілкування є цінним під час онлайн-навчання, оскільки сприяє відчуттю належності до спільноти, допомагає будувати хороші стосунки, надає можливість активної участі всіх членів навчального процесу. Крім того, студенти, залучені до синхронного чи асинхронного дистанційного курсу вивчення іноземної мови, створюють лексично й синтаксично складніші мовні конструкції, та удосконалюють навички самоспостереження і самовиправлення, оскільки їм надано більше часу для відповіді.

Задля налагодження взаємодії між учасниками в умовах дистанційного навчання викладач-лінгвіст повинен:

- зробити засоби синхронного та асинхронного навчання легкодоступними: серед різноманіття інформаційно-комунікаційних засобів спілкування викладач повинен обрати певний їх набір, які будуть використовуватися у віртуальному класі;

- створити завдання, які вимагатимуть спілкування між студентами: викладач повинен визначити кожному партнера для спілкування та переконатися, що надано достатньо часу для зустрічі у віртуальному середовищі та виконання завдання. Кожен студент повинен отримати лише частину інформації, необхідної для виконання спільного завдання. Інша частина має бути в його/її партнера. Таким чином, відбуватиметься повноцінна синхронна комунікація;

- вимагати від студентів використання лише іноземної мови під час виконання усіх завдань;

- забезпечити студентів можливістю спілкуватися з носіями мови або іноземними студентами, для яких мова, що вивчається, не є рідною. Створюючи спільні проєкти з носіями мови чи іноземними студентами, викладач надає своїм студентам змогу долучитися до змістовних видів діяльності, які сприяють вивченню іноземної мови. Завдяки такій діяльності (створення спільного веб-сайту, підготовка презентації, публікування постеру) студенти набувають цінного досвіду від носіїв мови та є залученими до реального живого спілкування;

- заохочувати студентів вести свої блоги іноземною мовою. Інтернет-блоги є особливо корисним інструментом для удосконалення навичок письма і читання, оскільки вони надають реальну публіку (одногрупники, друзі, батьки, інші викладачі), а також почуття авторства і автентичності. Це, у свою чергу, мотивує студентів до правильного використання мовних конструкцій у писемному спілкуванні. Блоги також можуть використовуватися для надання зворотного зв'язку як від викладача, так і від одногрупників. Крім того, блог можна використовувати в онлайн-навчанні як відображення мовного прогресу студента та форум для обговорення культурних і мовних питань. Під час вивчення іноземної мови студенти виявляють більшу активність та мотивацію, коли їм дають можливість продемонструвати свій блог онлайн;

- розробити завдання, які передбачають попередній аудіо- чи відеозапис студентів, здійснений іноземною мовою. На відміну від аудиторного навчання, коли важко виділити достатньо часу та надати можливість кожному студенту практикувати розмовні навички, за дистанційного викладання педагог може створити аудіозавдання, яке вимагатиме монологічного мовлення студентів. Наприклад, вони можуть залишити голосове повідомлення на запроповану тему: бронювання столику в кафе, скасування бронювання в готелі, запис до лікаря.

Зворотний зв'язок як елемент ефективного викладання іноземної мови в умовах дистанційного навчання є необхідним під час синхронного та асинхронного онлайн-спілкування. Можливість записувати заняття з іноземної мови та індивідуальні й групові завдання дає змогу проводити обговорення зроблених помилок, аналізувати причини їхнього виникнення та шляхи запобігання у майбутньому. Надання зворотного зв'язку, часу для знаходження помилок та завдання для їх виправлення є цінним досвідом для студентів у процесі оволодіння іноземною мовою.

Для дієвого вивчення іноземної мови в онлайн-форматі педагог повинен:

- надавати зворотній зв'язок безпосередньо під час усного чи писемного спілкування зі студентами. Певним чином надання такого зв'язку під час письмового дистанційного спілкування для викладачів є простим, оскільки вони можуть бути впевнені, що студенти побачать виділену викладачем помилку. Педагог також може надіслати аудіоповідомлення щодо зробленої помилки в аудіозавданні, виконаному студентом;

- надавати відгук після перегляду збереженої виконаної роботи студента. Студенти і викладач в онлайн-класі виділяють досить багато часу на створення та публікування результатів їхньої роботи. Під час перегляду стенограм чатів, блогів, обговорень на форумах викладач може визначити закономірності в писемному мовленні студента й розробити завдання, які б зосередилися на формі та правильності висловлювання для покращання рівня володіння іноземною мовою. Крім того, педагог має вимагати від студентів перевіряти власні письмові роботи чи роботи в записі. Таким чином, студенти аналізуватимуть свої висловлювання в текстовому чаті для виявлення власних шаблонів спілкування іноземною мовою та виправлятимуть свої лінгвістичні і соціопрагматичні помилки;

- надавати відгук досить часто. Викладач зобов'язаний надавати конструктивний письмовий або усний відгук щодо внеску кожного окремого студента. Коли педагог бере активну участь в онлайн-занятті, студенти, найімовірніше, поводитимуться аналогічно;

- використовувати мультимедіа для надання інтерактивного зворотного зв'язку. Замість того, щоб виправляти помилки у письмових роботах студентів червоною ручкою, викладач може зробити аудіо- чи відеозапис із коментарями щодо письмових вправ. Студенти повинні

прослухати цей запис, занотувати коментарі до нього, переглянути свою роботу та виправити в ній помилки. Також можна надати студентам мультимедійні моделі, аби вони могли порівняти свою мову з автентичними відео та текстами. Використання технологічних засобів для надання інтерактивного зворотного зв'язку дає студентам можливість розмірковувати про свої мовні моделі, а запис коментарів зекономить час учителю порівняно з письмовими нотатками;

▪ заохочувати до взаємного зворотного зв'язку між студентами. Важливим кроком до створення комфортного онлайн-середовища вивчення іноземної мови є заохочення студентів критично та конструктивно коментувати роботи інших студентів. Залежно від рівня мовних навичок студенти можуть надати одне одному відгук щодо створених блогів, обговорень на дошці оголошення, записаних аудіо- та відеоматеріалів, коментуючи зміст виконаних завдань та мовні аспекти.

Практична орієнтованість (комунікативних) завдань є надзвичайно важливою за дистанційного навчання, оскільки саме в умовах онлайн-викладання студенти отримують доступ до різноманітного мовного матеріалу, залучені до виконання індивідуальних і командних видів діяльності, а також налагоджують стосунки з носіями мови, з котрими вони можуть створити значущий та інтерактивний дискурс. Саме тому викладачеві дистанційного курсу з іноземної мови доцільно:

▲ розробити цікаві інтернет-завдання, які сприятимуть залученню до роботи всіх студентів. Замість виконання звичних письмових завдань, педагогу варто розробляти аудіо- та відеозавдання через Інтернет. Наприклад, студенти можуть подивитися відео про приготування певної страви з озвученням іноземною мовою. Викладач може трохи модифікувати відео, зробивши його доступнішим для студентів (дати субтитри або ключові слова, скоротити непотрібні частини). Після перегляду відео студенти самостійно або в парах виконують завдання до нього. І на завершення вони можуть зняти власне відео на цю тему, пояснюючи іноземною мовою кожну виконану ними дію. Далі вони можуть завантажити своє відео на онлайн-платформу для отримання коментарів як від викладача, так і від одногрупників;

▲ розробляти завдання, які збільшують складність. Завдання для дистанційного вивчення іноземної мови мають бути розроблені з урахуванням рівня володіння студентами конкретною мовою і повинні поступово ускладнюватися відповідно до прогресування студентів. Наприклад, завдання, що містять відео для розуміння аудіювання, є менш складними, ніж аналогічний матеріал лише в аудіоформаті, оскільки відео надає підказки для розуміння, відсутні в аудіозавданнях. Таким чином, студентам доцільно спершу вмикати відеозаписи і лише згодом аудіоматеріал із відповідними вправами;

▲ розробити дистанційний курс з іноземної мови, який міститиме практичні завдання, що відповідають потребам студентів. Такий курс повинен охоплювати вправи на основі реальних життєвих ситуацій, які можуть трапитися зі студентами в іноземній країні. Варто здійснити аналіз мовних потреб студентів та використовувати автентичний матеріал для того, аби студенти чули, бачили і живили лексично й граматично правильно оформлені речення іноземною мовою. Тобто студентам доречніше переглянути відео справжньої співбесіди, ніж читати діалоги, розроблені укладачами підручників;

▲ створити такий навчальний матеріал, при виконанні якого студенти навіть не помітять, що вони не в аудиторіях. Такого ефекту можна досягти завдяки аудіо- та відео-контенту. На відміну від аудиторного навчання, під час дистанційного вивчення іноземної мови студенти мають змогу прослухати/переглянути аудіо/відео стільки раз, скільки їм необхідно для засвоєння матеріалу [9, с. 443].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи, зауважимо, що здійснений нами аналіз дав змогу визначити ключові аспекти організації процесу навчання іноземної мови в умовах дистанційного навчання, а саме:

• онлайн-навчання є дієвим за умови гармонійного поєднання всіх його компонентів: належним чином дібраний та презентований студентам дидактичний матеріал, їх зосередження

на практичному завданні з іноземної мови, взаємодія між учасниками навчального процесу та зворотного зв'язку;

- дистанційне навчання однаково ефективне як за синхронного, так і за асинхронного спілкування;

- для розроблення та впровадження дистанційного курсу з вивчення іноземної мови викладач повинен володіти не лише лінгвістичними і педагогічними знаннями та навичками, а й інформаційно-комунікаційною компетентністю;

- студенти є більш залученими до виконання практичних аудіо- та відеозавдань, які удосконалюють їхні рецептивні й продуктивні навички;

- дистанційне викладання іноземної мови є важливою складовою розвитку безперервної освіти.

Подальшого дослідження потребує перевірка надійності моделі, описаної в статті.

Використані джерела

- [1] Holmberg B. Theory and practice of distance education. New York: Routledge; 1989.
- [2] Ohler J. Why distance education? *Annals of the American Academy of Political and Social Science*; 1991. 514 p.
- [3] Polat E. Some Conceptual Points of Organisation of Foreign Language Distance Learning on the Basis of Computer Telecommunications. *Foreign Languages at School*, 1998; 5: 15-35.
- [4] Glisan E. W., Dudt K. P. & Howe M.S. Teaching Spanish through Distance Education. *Foreign Language Annals*. 1998; 31(1): 48-66.
- [5] Rashid M., Khokhar A. G. and Tahir A. A. Learner's Attitude towards Printed Word in Distance Education. *Journal of Educational Research*. 2013; 16(1): 106-111.
- [6] Sole C. R. & Hopkins J. Contrasting Two Approaches to Distance Language Learning. *Distance Education*. 2007; 28(3): 351-370.
- [7] Hampel R., & Stickler U. New skills for new classrooms: Training tutors to teach languagesonline. *Computer Assisted Language Learning*. 2005; 18(4): 311-326.
- [8] Nielson K., Gonzales-Lloret M., Pinckney K. Learning Foreign Languages at a Distance. Characteristics of Effective Online Courses. University of Maryland Center for Advanced Study of Language. 2009; 169-188.
- [9] Trajanovic M., Misis-Illic B., Domazet D. S. Distance Learning and Foreign Teaching. Knowledge-based, Cognitive and Learning Systems. [Internet]. 2010 [cited 2021 Jan 11]; 441-452. Available from: <https://www.researchgate.net/publication/32231723>.

References

- [1] Holmberg B. Theory and practice of distance education. New York: Routledge; 1989. (in English).
- [2] Ohler J. Why distance education? *Annals of the American Academy of Political and Social Science*; 1991. 514 p. (in English).
- [3] Polat E. Some Conceptual Points of Organisation of Foreign Language Distance Learning on the Basis of Computer Telecommunications. *Foreign Languages at School*, 1998; 5: 15-35. (in English).
- [4] Glisan E. W., Dudt K. P. & Howe M.S. Teaching Spanish through Distance Education. *Foreign Language Annals*. 1998; 31(1): 48-66. (in English).
- [5] Rashid M., Khokhar A. G. and Tahir A. A. Learner's Attitude towards Printed Word in Distance Education. *Journal of Educational Research*. 2013; 16(1): 106-111. (in English).
- [6] Sole C. R. & Hopkins J. Contrasting Two Approaches to Distance Language Learning. *Distance Education*. 2007; 28(3): 351-370. (in English).
- [7] Hampel R., & Stickler U. New skills for new classrooms: Training tutors to teach languagesonline. *Computer Assisted Language Learning*. 2005; 18(4): 311-326. (in English).
- [8] Nielson K., Gonzales-Lloret M., Pinckney K. Learning Foreign Languages at a Distance. Characteristics of Effective Online Courses. University of Maryland Center for Advanced Study of Language. 2009; 169-188. (in English).
- [9] Trajanovic M., Misis-Illic B., Domazet D. S. Distance Learning and Foreign Teaching. Knowledge-based, Cognitive and Learning Systems. [Internet]. 2010 [cited 2021 Jan 11]; 441-452. Available from: <https://www.researchgate.net/publication/32231723>. (in English).

Наталія Шандра, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для естественних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка, г. Львів, Україна.

ДИДАКТИЧЕСКИЕ ОБОСНОВАНИЕ КОМПОНЕНТОВ ЭФФЕКТИВНОГО ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В УСЛОВИЯХ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ

В статье дано определение понятия «дистанционное обучение» в контексте преподавания иностранного языка. Выделены семь основных компетенций, которыми должны обладать преподаватели для успешного проведения занятий при дистанционном обучении. Определен перечень ключевых элементов эффективного обучения иностранному языку. Приведены практические советы преподавателям по разработке онлайн-курса по преподаванию иностранного языка с иллюстрацией конкретных примеров имплементации данных советов. Подробно описаны действия преподавателя по каждому отдельно взятому компоненту эффективного онлайн-обучения иностранному языку. Отмечена целесообразность использования аутентичного материала в дистанционных курсах. Указано на необходимость привлечения студентов к созданию собственных аудио- и видеоматериалов как составляющих практических задач. Также отмечена важность предоставления оперативной обратной связи и отзывов со стороны как преподавателя, так и студентов.

Ключевые слова: дистанционное обучения; онлайн-обучение; иностранный язык; синхронное и асинхронное общение.

Nataliia Shandra, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Foreign Languages for Sciences at Ivan Franko National University, Lviv, Ukraine.

DIDACTIC JUSTIFICATION OF COMPONENTS OF EFFECTIVE FOREIGN LANGUAGE TEACHING WITHIN DISTANCE LEARNING

The concept of distance learning in the context of teaching foreign languages is defined. The author states that distance learning is a set of network, information and pedagogical technologies for purposeful and organized learning process through synchronous and asynchronous interactive teamwork of students and teachers, and work with textbooks, regardless of their location. 7 major skills which teachers should possess in order to successfully conduct classes during distance learning are outlined in the article. The list of key elements of effective foreign language teaching is determined. Those main elements include material presented by a teacher, interaction between participants of the learning process, feedback and focus on the task. Material presented by a teacher consists of foreign newspapers, magazines, radio programs, TV shows, video clips, cartoons, lectures, podcasts, fiction and websites. It is stated that interaction between participants of the learning process during distance learning can occur synchronously as well as asynchronously. The opinion about feedback as an element of effective foreign language teaching in distance learning is necessary during both synchronous and asynchronous online communication is voiced in the article. It is stressed that focusing on the task is extremely important in distance learning since it is in the context of online teaching that students gain access to a variety of language material, they are involved in individual and team activities, establish relationships with native speakers with whom they can create meaningful and interactive discourse. Practical advice is given to teachers on developing an online foreign language course with illustrations of specific examples of implementing these tips. The actions of teachers in relation to each individual element of effective online foreign language teaching are described in details. The expediency of using authentic material in distance learning courses is indicated. The need to involve students in creating their own audio and video material as part of practical tasks is mentioned. Moreover, the importance of providing prompt feedback both from the teacher and groupmates is emphasized.

Keywords: distance learning; online teaching; foreign language; synchronous and asynchronous communication.